

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,
faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-

Nr. (1.20-05E)3-

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PAKARTOTINIS TEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 553 „Dėl elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų kainos dalinio kompensavimo, skirto elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitinių vartotojų išlaidoms už suvartotą elektros energiją ir (ar) suvartotas gamtines dujas sumažinti, taikymo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas). Teikiamas Nutarimo projektas š. m. rugpjūčio 30 d. aptartas tarpinstituciniame pasitarime.

Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. rugpjūčio 29 d. išvadoje Nr. NV-2493 pateiktas pastabas.

UAB „Perlas Energija“ rugpjūčio 5 d. viešai informavo, kad nuo rugsėjo 5 d. vienašališkai keičia su buitiniiais vartotojais sudarytų sutarčių sąlygas – vietoj fiksuotos kainos planų pradeda siūlyti tik su elektros energijos birža susietus planus. 2022 m. rugpjūčio 18 d. UAB „Perlas Energija“ informavo, kad nuo rugsėjo 1 d. stabdo savo, kaip nepriklausomo elektros energijos tiekėjo, veiklą.

Energetikos ministerija rengia Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo pakeitimus, kuriuose bus įtvirtintas didesnis kompensavimo dydis nepriklausomo elektros tiekėjo nepasirinkusiems buitiniams vartotojams, kurių pasirinktas nepriklausomas elektros energijos tiekėjas nevykdys prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su elektros energijos vartotojais sąlygomis, nutraukia veiklą arba elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį arba elektros energijos pirkimo–pardavimo ir pasiuntimo paslaugos teikimo sutartį, ir dėl to tokiems vartotojams bus užtikrinamas garantinis tiekimas. Įstatymų pakeitimai, tikėtina, negalės būti priimti iki rugsėjo 1 d., t. y. iki to momento, kai UAB „Perlas Energija“ sustabdys savo veiklą.

Tai reiškia ir tai, kad bus UAB „Perlas Energija“ buitinių vartotojų, kurie iki rugsėjo 1 d. nepasirinks nepriklausomo elektros energijos tiekėjo. Tokiems buitiniams vartotojams pagal šiuo metu galiojančias Elektros energetikos įstatymo nuostatas bus užtikrinamas garantinis elektros energijos tiekimas. Pagal rugpjūčio 1 d. – rugpjūčio 31 d. *Nord Pool Spot* biržos kainas garantinis tiekimas rugsėjo mėnesį be valstybės taikomos kompensacijos gali siekti 0,82 Eur/kWh ir daugiau. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad tokie buitiniai vartotojai, kol dar nepriimti Energetikos įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo pakeitimai, atsidurtų blogesnėje situacijoje, palyginti su kitomis vartotojų, gaunančių valstybės kompensaciją elektros tarifui, grupėmis, kadangi, nors ir tinkamai įvykdė jiems Elektros energetikos įstatyme nustatytą pareigą atitinkamu liberalizavimo etapu rinktis nepriklausomą elektros energijos tiekėją, už elektros energiją dėl UAB „Perlas Energija“ veiksmų mokės kur kas daugiau nei kiti vartotojai (garantiniam tiekimui taikomas 1,25 papildomas koeficientas), kurių nepriklausomas tiekėjas tęsia veiklą. Taip pat laikas, per kurį jie turėtų pasirinkti nepriklausomą tiekėją, buvo trumpesnis dėl nepriklausomų tiekėjo veiksmų, palyginti su kitomis vartotojų grupėmis, kurie nepriklausomo elektros tiekėjo pasirinkimui turėjo ilgesnį laiką. Atsižvelgiant į tai, tokiems buitiniams vartotojams, kol bus priimti Energetikos įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo pakeitimai, siūloma kompensuoti skirtumą tarp garantinio tiekimo kainos ir visuomeninio tiekimo kainos su valstybės kompensacija (24 ct/kWh), kuris negali būti didesnis kaip 60 procentų galutinės elektros energijos kainos. Energetikos įstatymo 19² straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad dalinis kompensavimas negali būti didesnis kaip 60 procentų galutinės elektros energijos kainos.

Šios nuostatos, kaip ir nurodyta Energetikos įstatymo 19² straipsnio 14 dalyje, taip pat turėtų būti taikomos ir asmenims, turintiems teisę į elektros energijos buitiniams vartotojams nustatytas kainas ir tarifus, kaip tai nustatyta Elektros energetikos įstatyme, išskyrus Elektros energetikos įstatymo 69 straipsnio 12 dalyje nurodytus asmenis (ūkininkus).

Nutarimo projektu, įvertinus suinteresuotų institucijų pateiktas pastabas, taip pat siekiama teisėto tikslo – efektyviai panaudoti valstybės lėšas ir jų neprarasti tais atvejais, kai paaiškėja, kai tam tikram tiekėjui valstybės taikomos kompensacijos administratorius AB „Energijos skirstymo operatorius“ yra išmokėjęs buitinių vartotojų elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų kainos daliniam kompensavimui skirtus avansinius mokėjimus, tačiau toks tiekėjas stabdo savo veiklą ar reikšmingai sumažėja jo vartotojų skaičius ir dėl to nebus panaudotas visas avansinis mokėjimas ar jo dalis, tai yra valstybės taikomos kompensacijos administratorius AB „Energijos skirstymo operatorius“ galėtų atgauti visą tiekėjui sumokėtą avansinį mokėjimą ir (ar) jo dalį.

Priėmus Nutarimo projektą, nenumatoma neigiamų teisinio reguliavimo poveikio pasekmių. Dalinis kompensavimas turės teigiamą poveikį buitiniams vartotojų, kuriems užtikrinamas elektros energijos garantinis tiekimas, finansinei padėčiai ir teisėtiems interesams – buitiniams vartotojams

bus iš dalies papildomai sumažinta elektros energijos kaina. Numatomas teigiamas poveikis ir visam elektros energetikos sektoriui, nes bus toliau vykdoma elektros rinkos liberalizacija.

Nutarimo projekto nuostatomis įgyvendinti (iki planuojamų Energetikos įstatymo ir elektros energetikos įstatymo pakeitimų) reikės papildomų valstybės biudžeto lėšų, planuojama 4–4,2 mln. eurų per mėnesį. Tikslėnio papildomo biudžeto lėšų poreikio pateikti neįmanoma, nes nėra žinoma garantinio tiekimo kaina spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesiais, be to, šiuo metu nėra tiksliai žinoma, kokiam skaičiui UAB „Perlas Energija“ buitinių vartotojų bus užtikrinamas garantinis tiekimas.

Nutarimo projektas tiesiogiai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, nėra notifikuotinas Europos Komisijai.

Nutarimo projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, Nutarimo projekto derinimo pažyma ir suinteresuotų institucijų pastabos 2022 m. rugpjūčio 26 d. buvo pateiktos Lietuvos Respublikos Vyriausybei Energetikos ministerijos raštu Nr. (1.20-05E)3-1441 „Vyriausybės nutarimo projekto teikimas išvadoms gauti“.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Energetikos ministerijos Energetikos konkurencingumo grupė (patarėja Aušra Grėbliūnaitė, tel. +370 602 46 290, el. p. ausra.grebliunaite@enmin.lt, patarėjas Kęstutis Šukvietis, tel. +370 602 46 543, el. p. kestutis.sukvietis@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 553 „Dėl elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų kainos dalinio kompensavimo, skirto elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitinių vartotojų išlaidoms už suvartotą elektros energiją ir (ar) suvartotas gamtines dujas sumažinti, taikymo“ pakeitimo“ projektas, 2 lapai.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 553 „Dėl elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų kainos dalinio kompensavimo, skirto elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitinių vartotojų išlaidoms už suvartotą elektros energiją ir (ar) suvartotas gamtines dujas sumažinti, taikymo“ pakeitimo“ projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

A. Grėbliūnaitė, tel. 8 602 46 290, el. p. ausra.greblunaite@enmin.lt
K. Šukvietis, tel. 8 602 46 543, el. p. kestutis.sukvietis@enmin.lt